

prima instanță: M. Diaconu
instanța de apel: M. Anton, A. Panov, T. Pelin

dosarul nr. 3ra-789/14

DECIZIE

20 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Svetlana Filincova

Judecătorii Iuliana Oprea, Valentina Clevadi, Maria Ghervas, Galina
Stratulat

examinînd recursurile declarate de către Ministerul Justiției și Departamentul Instituțiilor Penitenciare, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Bîtcă Alexandru împotriva Ministerului Justiției și Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2014, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Ministerul Justiției și Departamentul Instituțiilor Penitenciare și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 29 mai 2013 și hotărîrea suplimentară din 09 decembrie 2013

c o n s t a t ă

La 02 aprilie 2012 Bîtcă Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției și Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 02 februarie 2012 s-a adresat cu cerere către Ministerul Justiției prin care a solicitat includerea în stagiul militar perioada de activitate în organele procuraturii din luna august 1997 și pînă în luna iunie 2006, cu calcularea pentru un an vechime în muncă – un an de serviciu militar, aceasta însă a rămas fără soluționare.

Susține că în perioada august 1997 – iunie 2006 a activat în organele procuraturii, iar în luna iunie 2006 s-a angajat în cadrul sistemului penitenciar, unde activează pînă la moment. S-a adresat Comisiei de cadre al Departamentului Instituțiilor Penitenciare pentru calcularea stagiului de muncă, însă ultimul i-a calculat stagiul în cadrul procuraturii ca la specialitatea civilă înrudită în jumătate, din 9 ani fiind luat în calcul 4,6 ani.

Consideră eronată calcularea în cauză, deoarece la angajarea în cadrul sistemului penitenciar s-a ținut cont de stagiul și gradul deținut în cadrul organelor

procuraturii, avînd gradul de calificare de consilier juridic de rangul III egalat cu gradul din procuratura militară – maior de justiție, acest grad fiindu-i acordat și în cadrul sistemului penitenciar.

Conform prevederilor Legii cu privire la procuratură nr. 249 din 25 decembrie 2008 și Legii nr. 118 din 14 martie 2003, în vigoare la momentul angajării în sistemul penitenciar procurorilor, în caz de transfer în subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate, procurorilor care au grade de clasificare li se conferă grade militare speciale, ținîndu-se cont de funcția în care se numesc, de gradul pe care-l dețin și de vechimea în acest grad, cu calcularea stagiului respectiv în întregime și în aceleași condiții se conferă gradele de clasificare procurorilor transferați în alte organe ale procuraturii din procuraturile militare și din subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate.

Conform art. 73 al legii menționate, procurorii militari cad sub incidența Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

Or, luînd în considerare că în Legea cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996 și Legea cu privire la asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și Hotărîrea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemul penitenciar, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției constituie o omisiune în ce privește corelația angajării în cadrul sistemului penitenciar și pensionării colaboratorilor procuraturii angajați în sistemul penitenciar, considerînd că omisiunea dată urmează a fi tratată în folosul persoanei angajate.

Cere reclamantul obligarea Ministerului Justiției de a include în stagiul militar perioada de activitate în organele procuraturii din august 1997 și pînă în iunie 2006, cu calcularea pentru un an vechime în muncă - un an de serviciu în sistemul penitenciar, încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, reclamantul a depus o acțiune suplimentară, în motivarea căreia a indicat că la 10 august 2006 conform ordinului Ministrului Justiției nr. 293 și prevederilor pct. 34 lit. a) a Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului de trupă și corpul de comandă din sistemul penitenciar al Ministerului Justiției (aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 950 din 14 octombrie 1997), a fost angajat la serviciu în cadrul sistemului penitenciar - Departamentul Instituțiilor Penitenciare, în funcția de specialist principal al Serviciului securitate al DSRS a DGESRSES al DIP, fiind conferit gradul special „maior de justiție”.

La 23 martie 2010 a depus către conducerea Departamentului raport, prin care a solicitat includerea în stagiul de muncă în sistemul penitenciar termenul de muncă în organele Procuraturii RM, fiind informat verbal că hotărîrea respectivă v-a fi primită la convocarea Comisiei resurse umane al Departamentului.

În luna ianuarie 2012, la adresarea către Direcția resurse umane, a fost informat despre faptul că stagiul de muncă a acestuia în sistemul procuraturii a fost

inclus numai pe jumătate, din motivul că a fost recunoscut ca specialitate înrudită civilă, în legătura cu ce la 02 februarie 2012 a adresat cerere prealabilă Ministerului Justiției, privind includerea stagiului de procuror în stagiul din sistemul penitenciar, fiind calculat în întregime tot termenul activității în organele procuraturii.

La 29 martie 2012 a primit răspunsul nr. 03/2538 din 28 martie 2012, în care a fost informat că conform ordinului Departamentului nr. 294ef. din 30 decembrie 2010 stagiul de muncă în organele procuraturii a fost stabilit ca stagiul de muncă în întreprinderi și organizații civile pe specialități înrudite celei din cadrul sistemului penitenciar - din 8 ani 10 luni și 18 zile fiind inclus numai - 4 ani 5 luni 9 zile, iar coeficientul 1:1 în cazul dat nu se aplică.

Nefiind de acord cu răspunsul pîrîtului, l-a contestat în instanța de contencios administrativ. Deja pe parcursul examinării pricinii în prima instanță, reclamantul a făcut cunoștință cu decizia șefului Direcției resurse umane al Departamentului Instituțiilor Penitenciare din 16 aprilie 2010; decizia Comisiei resurse umane al Departamentului Instituțiilor Penitenciare din 27 octombrie 2010; ordinul Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 294ef. din 30 decembrie 2010.

Actele administrative indicate le consideră neîntemeiate, nelegitime și pasibile anulării din următoarele considerente.

Pîna la angajarea în cadrul sistemului penitenciar reclamantul a făcut studiile la Facultatea de drept al Universității de Stat din Moldova în perioada 1992-1997, după ce a fost îndreptat pentru efectuarea serviciului în cadrul Procuraturii Republicii Moldova.

Ulterior, în perioada din 01 august 1997 – 26 iunie 2006 (8 ani 10 luni 18 zile) a activat în funcția de ajutor al procurorului sect. Centru mun. Chișinău, anchetatorului procuraturii sect. Centru mun. Chișinău și procurorului de secție în Direcția conducere a urmăririi penale în organele centrale ale Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului informație și securitate și Serviciului vamal a Procuraturii Generale. Pe toată perioada activității în procuratură a efectuat urmărirea penală și a condus urmărirea penală pe cauzele penale de importanță deosebită (păstrarea și folosirea substanțelor explozibile, omor, banditism, organizații criminale etc.) fiind efectuate și ieșiri la fața locului în cadrul urmăririi penale.

La calcularea stagiului Direcția resurse umane al Departamentului Instituțiilor Penitenciare incorect s-a bazat pe Instrucțiunea privind modul de calculare a vechimii în muncă pe specialități înrudite în cadrul economiei naționale în vechimea în serviciu la stabilirea pensiei colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției, aprobată prin ordinul Ministerului Justiției nr. 426 din 21 decembrie 1999 și art. 18 lit. e) al Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, considerînd activitatea acestuia în organele procuraturii ca stagiul civil.

Or, aceste acte normative, inclusiv Hotărîrea Guvernului cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor a Centrului centru Combaterea

Crimelor Economice și corupției nr. 78 din 21 februarie 1994, nu prevăd nemijlocit calcularea pensiei procurorilor, inclusiv celor care au activat în procuraturile militare, cu excepția - pct. 7 lit. i), care statuează că la calcularea vechimii în muncă la stabilirea pensiei pentru vechime în muncă conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și a sistemului penitenciar se ia în considerare: în cazul colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției - vechimea în muncă în funcția de procuror sau anchetator în organele procuraturii, perioada activității operative în Garda Financiară.

Deci, în aceste acte normative în afară de Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (în prezent CNA) nu este stipulată procedura recunoașterii stagiului de activitate în procuratură sau nemijlocit în procuratura militară, fapt ce se constată o omisiune în legislația Republicii Moldova vis-a-vis de corelarea angajării în cadrul sistemului penitenciar și pensionării colaboratorilor procuraturii parveniți în sistemul penitenciar.

Susține că în acest sens urmează a fi aplicate prevederile al. 3 art. 12 CPC care stipulează că, în cazul inexistenței normei de drept care să reglementeze raportul litigios, instanța judecătorească aplică norma de drept care reglementează raporturi similare (analogia legii), iar în lipsa unei astfel de norme, se conduce de principiile de drept și de sensul legislației în vigoare (analogia dreptului). Nu se admite aplicarea prin analogie a normei de drept care derogă de la dispozițiile generale, restrânge drepturi sau stabilește sancțiuni suplimentare.

Astfel, la angajarea reclamantului în cadrul sistemului penitenciar s-a luat în calcul stagiul și gradul obținut în cadrul activității în organele procuraturii, având gradul de calificare consilier juridic de rangul III egalat cu gradul din procuratura specializată (militară) - maior de justiție, acest grad fiindu-i acordat și în sistemul penitenciar.

Conform p. 18 al Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului, textului jurământului, Regulamentului privind modul de depunere a jurământului, listei gradelor speciale și modelului legitimației de serviciu pentru colaboratorii sistemului penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950 din 14 octombrie 1997, persoanelor corpului ofițerilor în rezervă, după numirea în funcțiile corpului de comandă mediu și superior al sistemului penitenciar, li se acordă grade speciale corespunzătoare gradelor militare pe care le posedă, cu includerea în statele sistemului penitenciar al Ministerului Justiției.

La includerea în statele sistemului penitenciar al Ministerului Justiției a ofițerilor în rezervă, inclusiv a persoanelor transferate din Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Departamentul Poliției de Frontieră, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, precum și din organele procuraturii și instanțele judecătorești ale republicii, termenul de vechime în gradul care îl posedă se include în termenul de vechime a gradului special respectiv.

Art. 50 din Legea cu privire la Procuratură nr. 294 din 25 decembrie 2008 prevede că, în caz de transfer în procuraturile militare și de transfer în subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate, procurorilor care au

grade de clasificare li se conferă grade militare speciale, ținându-se cont de funcția în care se numesc, de gradul pe care îl dețin și de vechimea în acest grad. În aceleași condiții se conferă grade de clasificare procurorilor transferați în alte organe ale Procuraturii din procuraturile militare și din subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate. Totodată, art. 73 al. (2) al Legii cu privire la Procuratură expres indică că, procurorii militari cad sub incidența Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. Vechimea în muncă a procurorilor transferați în procuraturile militare și în subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate se include în vechimea totală în muncă a militarului.

Or, conform normelor enunțate, prevederile legilor sus indicate în privința procurorilor militari urmează a fi aplicate și în cazul reclamantului, deoarece angajarea lui în sistemul penitenciar este analogic ca și transferul în subdiviziunile procuraturii.

Chiar și în practica judiciară națională există un caz analogic aplicării colaboratorului procuraturii calcularea stagiului de muncă în organele procuraturii cu coeficientul 1:1 în serviciul efectuat în cadrul SIS, prin hotărârea irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2007, care a admis acțiunea reclamantului Belousov Andrei și a obligat includerea în stagiul militar perioada de activitate în organele procuraturii, cu calcularea unui an vechime în muncă - un an de serviciu militar.

Pentru evitarea admiterii cărorva discriminări, cere reclamantul anularea deciziei șefului Direcției resurse umane al Departamentului Instituțiilor Penitenciare a Ministerului Justiției din 16 aprilie 2010 privind includerea în vechimea de muncă în cadrul sistemului penitenciar a unor perioade de activitate pe specialități înrudite în ramuri civile ale economiei naționale lui Bîtcă Alexandru; anularea deciziei Comisiei resurse umane al Departamentului Instituțiilor Penitenciare din 27 octombrie 2010 (procesul-verbal nr. 10) în partea lui Bîtcă Alexandru privind includerea perioadei de activitate în ramurile civile ale economiei naționale; anularea ordinului Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 294 ef. din 30 decembrie 2010 privind stabilirea stagiului de muncă în întreprinderile și organizațiile civile pe specialitate înrudită celei din cadrul sistemului penitenciar în conformitate cu ordinul Ministerului Justiției nr. 426 din 21 decembrie 1999 lui Bîtcă Alexandru; obligarea Ministerului Justiției și Departamentului Instituțiilor Penitenciare de a include în stagiul militar (în cadrul serviciului în Departamentului Instituțiilor Penitenciare) perioada de activitate a reclamantului în organele procuraturii 01 august 1997 – 23 iunie 2006 (8 ani 10 luni 18 zile), cu calcularea pentru un an de vechime în muncă un an de serviciu în sistemul penitenciar; obligarea Ministerului Justiției și Departamentului Instituțiilor Penitenciare să calculeze reclamantului pensia începînd cu data de 29 iunie 2012, deoarece fiind inclus în serviciu în sistemul penitenciar, vechimea în muncă în organele procuraturii un an la un an, la 29 iunie 2012 (cînd a adresat conducerii Departamentului raportul de pensionare) stagiul atinge cifra de 20 ani 6 luni în serviciu, care în corespundere cu Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 îi acorda dreptul la pensionare.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chişinău din 29 mai 2013, a fost admisă integral acţiunea şi a fost obligat Ministerul Justiţiei să includă în stagiul militar a lui Bîtcă Alexandru perioada de activitate în organele procuraturii din august 1997 pînă în iunie 2006, calculîndu-se pentru un an de vechime în muncă – un an de serviciu în sistemul penitenciar.

Prin hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Buiucani mun. Chişinău din 09 decembrie 2013, a fost anulată decizia şefului Direcţiei resurse umane al Departamentului Instituţiilor Penitenciare a Ministerului Justiţiei din 16 aprilie 2010 privind includerea în vechimea de muncă în cadrul sistemului penitenciar a unor perioade de activitate pe specialităţi înrudite în ramuri civile ale economiei naţionale lui Bîtcă Alexandru; a fost anulată decizia Comisiei resurse umane al Departamentului Instituţiilor Penitenciare din 27 octombrie 2010 (procesul-verbal nr. 10) în partea lui Bîtcă Alexandru privind includerea perioadei de activitate în ramurile civile ale economiei naţionale; anularea ordinului Departamentului Instituţiilor Penitenciare nr. 294 ef. din 30 decembrie 2010 privind stabilirea stagiului de muncă în întreprinderile şi organizaţiile civile pe specialitate înrudită celei din cadrul sistemului penitenciar în conformitate cu ordinul Ministerului Justiţiei nr. 426 din 21 decembrie 1999 lui Bîtcă Alexandru; a fost obligat Ministerul Justiţiei şi Departamentul Instituţiilor Penitenciare a include în stagiul militar (în cadrul serviciului în Departamentului Instituţiilor Penitenciare) perioada reclamantului de activitate în organele procuraturii 01 august 1997 – 23 iunie 2006 (8 ani 10 luni 18 zile), cu calcularea pentru un an de vechime în muncă un an de serviciu în sistemul penitenciar; a fost obligat Ministerul Justiţiei şi Departamentul Instituţiilor Penitenciare să-i calculeze lui Bîtcă Alexandru pensia începînd cu data de 29 iunie 2012, deoarece fiind inclus în serviciu în sistemul penitenciar, vechimea în muncă în organele procuraturii un an la un an, la 29 iunie 2012 (cînd a adresat conducerii Departamentului raportul de pensionare) stagiul atingea cifra de 20 ani 6 luni în serviciu, care în corespundere cu Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 îi acorda dreptul la pensionare.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 06 martie 2014, au fost respinse apelurile declarate de către Ministerul Justiţiei şi Departamentul Instituţiilor Penitenciare şi menţinută hotărîrea Judecătoriei Buiucani municipiul Chişinău din 29 mai 2013 şi hotărîrea suplimentară din 09 decembrie 2013.

La 08 mai 2014 Ministerul Justiţiei a declarat recurs împotriva deciziei instanţei de apel, cerînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătoreşti şi pronunţarea unei noi hotărîri, prin care acţiunea să fie respinsă ca tardivă.

Recurentul în motivarea recursului a indicat că, Bîtcă Alexandru nu a activat în procuratura militară sau în subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuţii în Forţele Armate şi nu a fost transferat în aceste subdiviziuni, iar în perioada august 1997 - iunie 2006 a deţinut diferite funcţii în alte organe ale procuraturii decît cele militare, acest fapt fiind recunoscut de intimat nemijlocit. Deci, în cazul dat legislaţia vis-a-vis de procurorii militari nu poate fi aplicată şi faţă de Bîtcă Alexandru. Or, faţă de intimat urmează a fi aplicate condiţiile de stabilire a pensiei pentru procurori prevăzute de art. 46/2 al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, care prevede că asiguratul care a

atins vârsta menționată la al. (2) și confirmă stagiul de cotizare prevăzut la al. (3), din care cel puțin 15 ani în funcția de procuror, are dreptul la pensie în proporție de 75% din suma tuturor plăților lunare asigurate ale procurorului în exercițiu în ultima funcție deținută. Totodată, al. (5) al articolului menționat stabilește că în stagiul de muncă/cotizare în funcția de procuror necesar stabilirii pensiei se include și perioada de activitate în calitate de anchetator în procuratură și de judecător.

Conform al. (1) art. 34 al Legii nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar, pensionarea în sistemul penitenciar se efectuează în modul stabilit de Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. Calculul vechimii în serviciu prevăzut la lit. a) art. 13 al legii date, indică că pentru stabilirea pensiei, reieșind din vechimea în muncă a colaboratorului sistemului penitenciar se efectuează conform lit. a-f) art. 18 al aceleiași legi, care stabilește expres cazurile și modalitatea de calcul a vechimii în serviciu raportate la vechimea în muncă.

Astfel, modul de pensionare a procurorilor care nu sunt procurori militari este diferit de condițiile de stabilire a pensiilor colaboratorilor sistemului penitenciar. Nici Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 nu prevede includerea în calculul vechimii în muncă a perioadei de activitate în procuratură unu la unu.

Instanțele nu au luat în considerație nici faptul că intimatul a omis termenul de contestare a ordinului DIP nr. 294 ef. din 30 decembrie 2010, prin care i-a fost stabilit lui Bîtcă Alexandru stagiul de muncă în întreprinderile și organizațiile civile pe specialitate înrudită celei din cadrul sistemului penitenciar de 04 ani 05 luni și 09 zile, astfel acțiunea acestuia urma a fi respinsă ca tardivă.

La 22 mai 2014 Departamentul Instituțiilor Penitenciare a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea să fie respinsă ca tardivă sau ca neîntemeiată.

Recurentul în motivarea recursului a indicat că, Bîtcă Alexandru nu a activat în procuratura militară și în subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate și nu a fost transferat în aceste subdiviziuni, iar în perioada 01 august 1997 – 23 iunie 2006 a deținut diferite funcții în alte organe ale procuraturii decît cele militare. Or, în cazul dat prevederile legislației indicate în privința procurorilor militari nu pot fi aplicate prin analogie și față de Bîtcă Alexandru. Respectiv și modul de pensionare a procurorilor care nu sunt procurori militari este diferit de condițiile de stabilire a pensiilor colaboratorilor sistemului penitenciar.

Instanțele nu au luat în considerație nici faptul că acțiunea a fost depusă de Bîtcă Alexandru cu omiterea termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Colegiul constată că, Ministerul Justiției și Departamentul Instituțiilor Penitenciare au declarat recursurile la 08 mai 2014 și, respectiv, la 22 mai 2014

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2014 în termen, în cazul în care decizia instanței de apel a fost expediată părților la 25 martie 2014.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursuri, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse, cu menținerea hotărârilor judecătorești din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum s-a stabilit, prin ordinul Ministerului Justiției nr. 293 din 10 august 2006, Bîtcă Alexandru a fost angajat în funcția de specialist principal al secției securitate a Direcției securitate, regim și supraveghere a Direcției Generale educativă, securitate, regim, supraveghere și evidență specială a Departamentului Instituțiilor Penitenciare, cu conferirea lui a gradului special „maior de justiție”.

Pînă la încadrarea în sistemul penitenciar, Bîtcă Alexandru a activat în perioada 01 august 1997 – 29 iulie 1998 în funcție de ajutor interimar al procurorului sect. Centru; 29 iulie 1998 - 04 mai 1999 – ajutor al procurorului sect. Centru; 04 mai 1999 – 14 iulie 2000 – anchetator al procuraturii sect. Centru; 14 iulie 2000 – 11 martie 2002 – ajutor al procurorului sect. Centru mun. Chișinău; 11 martie 2002 – 04 octombrie 2004 – procuror al secției conducere a activității de urmărire penală a organelor afacerilor interne a Procuraturii Generale; 04 octombrie 2004 – 23 iunie 2006 - procuror al secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI din cadrul Direcției conducere a urmăririi penale a Procuraturii Generale.

La 23 martie 2010 intimatul Bîtcă Alexandru a depus un raport în adresa Departamentului Instituțiilor Penitenciare, prin care a solicitat includerea în stagiul de muncă în sistemul penitenciar termenul de muncă în organele procuraturii în perioada august 1997 – iunie 2006 (f.d.33).

Prin decizia șefului Direcției resurse umane a Departamentului Instituțiilor Penitenciare din 16 aprilie 2010, a fost examinat raportul lui Bîtcă Alexandru și a fost înaintată propunerea privind includerea în vechimea de muncă în cadrul sistemului penitenciar a perioadelor de activitate pe specialități înrudite în ramuri civile ale economiei naționale 01 august 1997 – 23 iunie 2006 cu un stagiul de muncă în total de 04 ani 05 luni 09 zile (f.d. 31).

La ședința Comisiei resurse umane a Departamentului Instituțiilor Penitenciare din 27 decembrie 2010 (conform procesului-verbal nr. 10 f.d. 25-30), s-a decis unanim includerea perioadei de 04 ani 05 luni 09 zile în vechimea de muncă, pentru stabilirea vechimii și calcularea pensiei lui Bîtcă Alexandru, reieșind din perioada de activitate în ramurile civile ale economiei naționale 01 august 1997-23 iunie 2006, iar prin ordinul Ministerului Justiției nr. 294 ef. din 30 decembrie 2010 lui Bîtcă Alexandru i-a fost stabilit stagiul de muncă în întreprinderile și organizațiile civile pe specialitate înrudită celei din cadrul sistemului penitenciar de 04 ani 05 luni 09 zile.

În adresa Ministerului Justiției a depus la 31 ianuarie 2012 o cerere privind calcularea în întregime a stagiului de muncă pentru activitate în procuratură în stagiul de muncă în cadrul sistemului penitenciar (f.d. 5-6), însă la 28 martie 2012 lui Bîtcă Alexandru i-a fost refuzat în admiterea solicitărilor formulate, pe motiv că vechimea în serviciu în cadrul sistemului penitenciar nu poate fi inclusă perioada de activitate în cadrul procuraturii, cu aplicarea coeficientului 1:1, din cauza că a activat în Procuratura sect. Centru și în Direcția de conducere a urmăririi penale în organele centrale a MAI, SIS și Serviciul Vamal a Procuraturii Generale și nu în procuraturile specializate (militare) sau în subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate.

La 29 iunie 2012 intimatul a depus un raport Departamentului Instituțiilor Penitenciare prin care a cerut pensionarea din organele sistemului penitenciar începînd cu data de 29 iunie 2012, deoarece conform prevederilor Legii nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar, Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 cu privire la asigurarea cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și Hotărîrii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, i s-a împlinit stagiul pentru acordarea pensiei (f.d. 40).

Departamentul Instituțiilor Penitenciare la 13 iulie 2012 în urma examinării raportului a comunicat lui Bîtcă Alexandru că la data de 29 iunie 2012 calculul vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei lui constituie 16 ani 00 luni 26 zile, iar în temeiul art. 13 lit. a) al Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care la 01 iulie 2012 au o vechime în serviciu de cel puțin 21 de ani, iar în fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează pînă la atingerea vechimii în serviciu în anul 2020 de 25 de ani.

Nefiind de acord cu răspunsul Departamentului Instituțiilor Penitenciare din 13 iulie 2012, prin cererea din 30 iulie 2012 Bîtcă Alexandru a solicitat Ministerului Justiției calcularea în întregime a stagiului de muncă pentru activitate în procuratură în stagiul de muncă în cadrul sistemului penitenciar, cu pensionarea acestuia începînd cu 29 iunie 2012, care însă a fost respinsă la 16 august 2012.

Prin acțiunea înaintată, Bîtcă Alexandru contestă refuzul de includere în stagiul militar perioada de activitate a acestuia în organele procuraturii din luna august 1997 și pînă în luna iunie 2006, cu calcularea pentru un an vechime în muncă - un an de serviciu în sistemul penitenciar, precum și actele premergătoare de instituire intimatului a stagiului de muncă în întreprinderile și organizațiile civile pe specialitate înrudită celei din cadrul sistemului penitenciar de 04 ani 05 luni 09 zile.

Instanța reține ca fiind eronată calcularea lui Bîtcă Alexandru a stagiului de muncă în întreprinderile și organizațiile civile pe specialitate înrudită celei din cadrul sistemului penitenciar de 04 ani 05 luni 09 zile în corespundere cu prevederile Hotărîrii Guvernului cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor

Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar nr. 78 din 21 februarie 1994, care stabilește nemijlocit pensiile militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, nu și al procurorilor. Art. 7 lit. i) al acestui act normativ face referire la includerea în calculul vechimii în muncă la stabilirea pensiei - vechimea în muncă în funcția de procuror sau anchetator în organele procuraturii, perioada activității operative în Garda Financiară, însă doar în cazul colaboratorilor Centrului Național Anticorupție (anterior CCCEC), nu și a celor din cadrul sistemului penitenciar, precum și a procurorilor sau procurorilor militari.

Or, în cazul dat, instanțele inferioare corect au indicat că legislația națională conține lacune în partea reglementării exprese de recunoaștere a stagiului de activitate în procuratură sau procuratura militară, precum și corelarea angajării în cadrul sistemului penitenciar și pensionării procurorilor angajați în sistemul penitenciar.

În acest sens, Colegiul relevă că art. 12 al. (3) CPC, în cazul inexistenței normei de drept care să reglementeze raportul litigios, instanța judecătorească aplică norma de drept care reglementează raporturi similare (analogia legii), iar în lipsa unei astfel de norme, se conduce de principiile de drept și de sensul legislației în vigoare (analogia dreptului). Nu se admite aplicarea prin analogie a normei de drept care derogă de la dispozițiile generale, restrânge drepturi sau stabilește sancțiuni suplimentare.

Conform p. 18 al Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului, textului jurământului, Regulamentului privind modul de depunere a jurământului, listei gradelor speciale și modelului legitimației de serviciu pentru colaboratorii sistemului penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950 din 14 octombrie 1997, persoanelor corpului ofițerilor în rezervă, după numirea în funcțiile corpului de comandă mediu și superior al sistemului penitenciar, li se acordă grade speciale corespunzătoare gradelor militare pe care le posedă, cu includerea în statele sistemului penitenciar al Ministerului Justiției.

La includerea în statele sistemului penitenciar al Ministerului Justiției a ofițerilor în rezervă, inclusiv a persoanelor transferate din Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova, Departamentul Poliției de Frontieră, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, precum și din organele procuraturii și instanțele judecătorești ale republicii, termenul de vechime în gradul care îl posedă se include în termenul de vechime a gradului special respectiv.

Or, la angajarea intimatului în cadrul sistemului penitenciar, i s-a luat în calcul vechimea în muncă în organele procuraturii și gradul obținut de acesta în activitatea lui ca procuror – consilier juridic de rangul III, egalat cu gradul din procuratura specializată (militară) – „maior de justiție”. Acest grad special i-a fost conferit lui Bîtcă Alexei și la angajarea lui în funcția de specialist principal al secției securitate a Direcției securitate, regim și supraveghere a Direcției Generale

educativă, securitate, regim, supraveghere și evidență specială a Departamentului Instituțiilor Penitenciare, conform ordinului nr. 293 din 10 august 2006 (f.d. 24).

Conform art. 50 al Legii cu privire la procuratură nr. 294 din 25 decembrie 2008, în caz de transfer în procuraturile militare și de transfer în subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate, procurorilor care au grade de clasificare li se conferă grade militare speciale, ținându-se cont de funcția în care se numesc, de gradul pe care îl dețin și de vechimea în acest grad. În aceleași condiții se conferă grade de clasificare procurorilor transferați în alte organe ale Procuraturii din procuraturile militare și din subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate.

Art. 73 al. (2) al aceleiași legi prevede că, procurorii militari cad sub incidența Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. Vechimea în muncă a procurorilor transferați în procuraturile militare și în subdiviziunea Procuraturii Generale investită cu atribuții în Forțele Armate se include în vechimea totală în muncă a militarului.

Prin prisma art. 12 al. (3) CPC, art. 50, art. 73 al. (2) al Legii cu privire la procuratură nr. 294 din 25 decembrie 2008 și p. 18 din Hotărârea Guvernului nr. 950 din 14 octombrie 1997, avînd în vedere că lipsește o reglementare expresă în acest sens, normele indicate în privința procurorilor militari urmează a fi aplicate și față de Bîtcă Alexandru, care s-a angajat în sistemul penitenciar din organele procuraturii. Or, neincluderea în vechimea muncii a perioadei de activitate în organele procuraturii în raport de un an vechime în muncă pentru un an de serviciu în sistemul penitenciar, ar încălca dreptul intimatului la pensie în condițiile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993.

Nu pot fi reținute argumentele recurențelor precum că prevederile legislației indicate în privința procurorilor militari nu pot fi aplicate prin analogie și față de Bîtcă Alexandru, în cazul în care atribuțiile funcționale ale procurorilor, care face parte dintr-un sistem unic și centralizat, sunt reglementate uniform de aceleași acte legislative, inclusiv Legea cu privire la Procuratură nr. 294 din 25 decembrie 2008.

Nu a fost constatată nici încălcarea termenului de prescripție la înaintarea acțiunii, în cazul în care acțiunea lui Bîtcă Alexandru conține mai multe pretenții conexe, care au fost examinate în procedură contencioasă. Totodată, capetele de cerere cu privire la anularea deciziei șefului Direcției resurse umane al Departamentului Instituțiilor Penitenciare a Ministerului Justiției din 16 aprilie 2010; anularea deciziei Comisiei resurse umane din 27 octombrie 2010 (procesul-verbal nr. 10) în partea lui Bîtcă Alexandru; anularea ordinului Departamentului Instituțiilor Penitenciare nr. 294 ef. din 30 decembrie 2010, constituie niște acte preparatorii ce au stat la baza stabilirii intimatului a stagiului de muncă în organele procuraturii ca stagiul de muncă în întreprinderi și organizații civile pe specialități înrudite celei din cadrul sistemului penitenciar de numai 4 ani 5 luni 9 zile și, în consecință, nu pot fi contestate separat, or acestea nu constituie de sine stătător obiect al acțiunii în contenciosul administrativ și nu produc efecte juridice prin ele însele.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul, că hotărîrile judecătorești sunt legale și întemeiate, corespund circumstanțelor de fapt stabilite prin probele administrate și raportate la legea materială, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile și de a menține hotărîrile judecătorești.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se resping recursurile declarate de către Ministerul Justiției și Departamentul Instituțiilor Penitenciare.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2014 și hotărîrea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 29 mai 2013 și hotărîrea suplimentară a Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 09 decembrie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Bîtcă Alexandru împotriva Ministerului Justiției și Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iuliana Oprea

Valentina Clevadi

Maria Ghervas

Galina Stratulat